

ระเบียบวิธีวิจัย

งานบทนี้ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรที่ศึกษา การเลือกตัวอย่าง วิธีการ
สุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้การวิจัย การทดสอบเครื่องมือ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การวัดตัวแปร
การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยคือ ชายที่ให้บริการ และหญิงอาชีพพิเศษที่มารับบริการตรวจ
กามโรค และโรคเอดส์ ที่สถานบริการตรวจกามโรค และโรคเอดส์ในกรุงเทพฯ ๑ ปี 2536

การเลือกตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เลือกตัวอย่าง จากสถานบริการตรวจกามโรคและโรคเอดส์ 7 แห่ง
ทำการสอบถามตัวอย่างที่เป็นชายที่ให้บริการ และหญิงอาชีพพิเศษที่มารับบริการตรวจกามโรค
และโรคเอดส์ โดยการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) ในช่วงปลาย
ปี 2536 จำนวน 360 ราย เก็บข้อมูลในวัน เวลาราชการ ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล
ประมาณ 3 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ส่วนหนึ่งค้นคว้าจากแนวคิด
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อีกส่วนหนึ่งจากการปรับปรุงแบบสอบถามที่ผู้วิจัยท่านอื่นได้ศึกษา
และจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่มีประสบการณ์ โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของ
การวิจัย และตัวแปรที่ต้องการศึกษา คำถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด และคำถาม
ปลายเปิด ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 8 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร

3. ประสิทธิภาพการมีเพศสัมพันธ์
4. การส่งเสริมสุขภาพ
5. การป้องกันโรค
6. การวินิจฉัยโรค
7. การรักษาโรค
8. คำนะน้ำหนักตนเอง

การทดสอบเครื่องมือ

เมื่อรวบรวมคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว นำแบบสอบถามไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามไปสอบถามชายใช้บริการ และหญิงอาชีพพิเศษ ที่มารับบริการที่สถานบริการตรวจกามโรคและโรคเอดส์ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ราย เพื่อศึกษาความเข้าใจต่อคำถามและปรับปรุงแก้ไขข้อความ หลังจากคัดแปลงแก้ไขข้อความแบบสอบถามแล้ว นำแบบสอบถามไปปรึกษา และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำไปทดลองสอบถามชายที่ใช้บริการและหญิงอาชีพพิเศษ ที่มารับบริการที่สถานบริการตรวจกามโรคและโรคเอดส์ ในกรุงเทพมหานครอีกครั้ง จำนวน 30 ราย นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเป็นครั้งที่ 2 นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 360 ราย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมุติฐานที่กำหนดไว้แบบที่ 1 สรุปเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตามของแต่ละสมมุติฐานดังต่อไปนี้

ตารางตัวแปรสมมติฐาน

สมมติฐาน	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
ปัจจัยพื้นฐานทางด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ ระยะเวลาที่มีเพศสัมพันธ์ ประสบการณ์การป่วยเป็น กามโรค มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการเปิดรับ ข่าวสารโรคเอดส์	อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อายุที่เริ่มมี เพศสัมพันธ์ ระยะเวลาที่มีเพศสัมพันธ์ ประสบการณ์การป่วยเป็น กามโรค กามโรค	การเปิดรับข่าวสารโรคเอดส์ จากสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือวิชาการ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล
ปัจจัยพื้นฐานทางด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ ระยะเวลาที่มีเพศสัมพันธ์ ประสบการณ์การป่วยเป็น กามโรค มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันโรคเอดส์	อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อายุที่เริ่มมี เพศสัมพันธ์ ระยะเวลาที่มีเพศสัมพันธ์ ประสบการณ์การป่วยเป็น กามโรค กามโรค	พฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันโรคเอดส์ในด้าน - การส่งเสริมสุขภาพ - การป้องกันโรค - การวินิจฉัยโรค - การรักษาโรค

ตารางตัวแปรสมมุติฐาน

สมมุติฐาน	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
พฤติกรรมกรรมการเปิดรับ ข่าวสารโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมกรรมการดูแล ตนเองเพื่อป้องกัน โรคเอดส์	การเปิดรับข่าวสารโรคเอดส์ จากสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือวิชาการ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อเฉพาะกิจ และ สื่อบุคคล	พฤติกรรมกรรมการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันโรคเอดส์ในด้าน - การส่งเสริมสุขภาพ - การป้องกันโรค - การวินิจฉัยโรค - การรักษาตนเอง
พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร โรคเอดส์และพฤติกรรม การดูแลตนเองในกลุ่ม ชายที่ทำบริการและ หญิงอาชีพพิเศษแตกต่างกัน	ชายที่ทำบริการ หญิงอาชีพพิเศษ	การเปิดรับข่าวสารโรคเอดส์ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การวินิจฉัยโรค การรักษาตนเอง

การวัดตัวแปร

พฤติกรรมกรรมการสื่อสารวัดโดย

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์จากสื่อต่าง ๆ ได้แก่หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือวิชาการ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล หรือไม่ โดยมีค่าคะแนนดังนี้

เคย 1 คะแนน

ไม่ เคย 0 คะแนน

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความบ่อยครั้งที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์จากสื่อต่าง ๆ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา โดยมีค่าคะแนนดังนี้

ไม่ ได้เลย 1 คะแนน

น้อย	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
มาก	4	คะแนน

แล้วจึงนำค่าคะแนนทั้งหมดมารวมกัน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและการจัดกลุ่ม
คะแนนของตัวแปร การเปิดรับข่าวสารดังนี้

คะแนน ต่ำสุด	- 16	=	น้อย
คะแนน	17 - 32	=	ปานกลาง
คะแนน	33 - สูงสุด	=	มาก

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุโอกาสที่จะเปิดรับข่าวสารโรคเอดส์ ความรู้ ความเข้าใจ
เกี่ยวกับโรคเอดส์ ความพอใจที่จะแสวงหาข่าวสารโรคเอดส์ และปริมาณข่าวสารโรคเอดส์
จากสื่อต่าง ๆ ได้แก่หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือวิชาการ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อเฉพาะกิจ
และสื่อบุคคล โดยมีค่าคะแนนดังนี้

ไม่ได้เลย	1	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
มาก	4	คะแนน

เพศ (Sex)	มีการวัดระดับ	ใช้เพศชาย และหญิง
อายุ (Age)	มีการวัดระดับ	ใช้อายุปัจจุบัน เต็มปี
การศึกษา (Edu)	มีการวัดระดับ	ใช้จำนวนปีที่เรียน
รายได้ (Income)	มีการวัดระดับ	ใช้รายได้ (บาทต่อเดือน) ของ กลุ่มตัวอย่าง
อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ (FSEX)	มีการวัดระดับ	ใช้อายุ (ปี) ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้ง แรกของกลุ่มตัวอย่าง
ระยะเวลาที่มีเพศสัมพันธ์ (Dsex)	มีการวัดระดับ	ใช้จำนวน (ปี) ที่มีเพศสัมพันธ์ กับหญิงอาชีพพิเศษ /ชายที่ใช้
ประสบการณ์การป่วยเป็น เป็นกามโรค (STDS)	มีการวัดระดับช่วง	ใช้จำนวนครั้งที่ป่วยเป็นกามโรค ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

การส่งเสริมสุขภาพ (Promote)	มีการวัดระดับช่วง	ชี้คะแนนรวม ของการประกอบ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ
การป้องกันโรค (Prevent)	มีการวัดระดับช่วง	ชี้คะแนนรวม ของการประกอบ กิจกรรมการป้องกันและการใช้ ถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์
การวินิจฉัยโรค (Diag)	มีการวัดระดับช่วง	ชี้ระยะเวลา (วัน) ที่ตัดสินใจมา พบแพทย์
การรักษาตนเอง เบื้องต้น (Treat)	มีการวัดระดับกลุ่ม	ชี้คะแนน ของการมาพบแพทย์ = 1 ซื้อมากินเอง (ปรึกษา เพื่อน) = 0

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง กรณีที่สามารถตอบเองได้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม หากผู้ตอบแบบสอบถามเกิดข้อข้องใจ ขณะตอบแบบสอบถาม และใช้วิธีสัมภาษณ์ กรณีที่ไม่สามารถตอบเองได้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่สถานบริการตรวจการโรคและโรคเอดส์ สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 แห่ง ระยะเวลาที่เก็บข้อมูล 3 เดือน (การเก็บข้อมูลกระทำทุกวัน และเวลาราชการเท่านั้น)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ตารางไขว้ (Crosstabulation) นำเสนอลักษณะทั่วไปของประชากร พฤติกรรมการสื่อสาร และพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ใช้สถิติ t - test สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ในการศึกษาว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารโรคเอดส์ และพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการสื่อสารโรคเอดส์ และพฤติกรรมการดูแลตนเอง

การประมวลผลข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ลงรหัส และประมวลผล โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science Version X : SPSSx)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย